

På grekiska ön Thassos blev Ulla Grytt förälskad i olivlunden med dess rumsskapande grenverk på torr gul gräsmark belyst av intensiv höstsol.

Foto: DAN HANSSON

Vävnader som hyllar livet

Ulla Grytt ger järnet men låter varje väv ta sin tid

● Ulla Grytts vibrerande poetiska vävnader på Konstnärshuset är som en hyllning till livet. Men denna konstnär är ganska pessimistisk inför vår snara framtid. Hon betraktar vävandet som en besvärjelse för överlevnad.

– Jag har så småningom upptäckt att jag kan hämta motiv inifrån mig själv. Jag hoppade av Textilgruppen på 80-talet vid insikten att jag behövde ensamheten för att finna min egen väg.

Annat var det på 60-talet. Då var Ulla Grytt blodröd. Hennes politiska engagemang avspeglades i vävnaderna. Först var det Vietnam, krig och utslugning, sedan kvinnokampen, småbarn och frigörelse, och därefter naturförstörelse, utrotning av djur, atombomben.

– Jag är en arg människa, säger Ulla Grytt på sitt milda och samtidigt allvarsamma vis.

Det var pappa Axel Bäärn-

hielm som fick Ulla intresserad av tyger och garn. Han var försäljare på Almedahls, älskade lin och tog initiativet till Linnelinjen på 50-talet, en produktion av dukar, servietter och handdukar av bla Astrid Sampe.

En sommar arbetade Ulla Grytt på NK:s textilkammare. Astrid Sampe lärde henne att inte vara buskabyg. Ulla ringde upp folk och ställde prompt krav på snabbare leveranser.

Dessförinnan gick hon på Konstfack. Kring 1958 var det modesvängen som gällde med snabba ryck och effekter. Det effektfulla ligger inte för Ulla Grytt. Allting får ta sin tid; det är en regel hon därefter anammar.

Det var Barbro Nilsson på Märta Måås-Fjetterströms verkstad i Båstad som förmedlade en textilkonstnärens filosofi till unga Ulla.

Barbro Nilsson var generös

och sträng. Hon tog död på konstfackelevers eventuella upplåtning av textilkonstnärens yrke såsom varande romantiskt. Hon talade i stället om ett liv i armod utan man och barn, om uthållighet. Ge järnet! med dagens vokabulär.

På 50-talet var det också Viola Gråsten som med sina tyger gav Ulla en kick. Gråsten bröt måt många regler. Hon ställde tex blått mot grönt i sina nylödda och egensinniga mönster. Det var nästan tabu tidigare liksom att upprepa samma form i olika storlekar.

Under 60-talet fann Ulla Grytt en uppkäftig förebild i den politiskt engagerade och självständiga motvallskäringen Hannah Ryggen. Den skånsknorska textilkonstnärens livsstil i karg stuga utanför Trondheim tilltalade henne.

Ulla Grytt är uppvuxen på borgerliga Lidingö. Under 70-talet bodde hon en kort tid "mitt i skiten" på Hornsgatans puekel. I dag lever hon i småstadlika Hammarbyhöjden och pendlar mellan sina ateljéer i Björkhagen, på gångavstånd, och i östgötska bondbyn Regna, två nedlagda skolor.

Nu planerar Ulla Grytt att

vischan i Regna för gott bland kossor och bönder. Hon vill vara i fred och låta sina vävnader växa fram i oändligt långsamma processer.

– Jag har krympt mitt liv och har det bra. Jag ser det lilla i det stora. Som konstnär är jag skeptisk mot att tillhöra etablissemanget.

Hon sätter sig ner och skissar utan vetskap om vart det bär hän. Men hon litat fullt och fast på att något tar form av alla bilder hon bär på och bearbetat under åtskilliga år.

Det är sex års arbete hon redovisar på Konstnärshuset. Under denna tid har Ulla Grytt försörjt sig med offentliga uppdrag för kvinnokliniken på Länssjukhuset i Gävle, för Linköpings hälsouniversitet och Danshögskolan (en ridå).

Hennes första sk utsmyckning var vävnaden "Från Klara till Marieberg" för entrén i Svenska Dagbladets nya tidningsskråpa. Denna spänstiga tolkning av en tidnings speciella miljö med pressar och slagkraftiga rubriker är för tillfället hoprullad men sätts förhoppningsvis upp igen i SvD:s ombyggda hus.

Ulla Grytt ger järnet men var väv får ta sin tid.

KULTUR